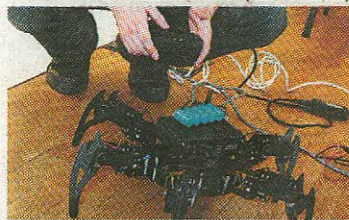

LAHENDA KAKS SUURT RISTSÕNA JA **VÕIDA 40 EUROT!**

Kes võidab valitsuse vahetusest? | Kaupmehed: toidu hinnarallis on süüdi käibemaks
Vormeliässad tulevad pühapäeval taas starti | Taavi Rõivas: Eesti geiabelu ei seadusta

Kooli **ABC** **TASUTA!** + 24 LK lisa

HEIKO KRUUSI (LINNALEHT)

Kool taas 11klassiliseks?
Koolid löövad ukсед valla
- ära lase juhust mööda!

TIINA KÕRTSINI

SOPRAN AILE ASSZONYI:

kodu-
sünnituses
pole midagi
hirmsat!

Ohtule!

MAILIS REPS OOTAB VIENDAT LAST

Poliitik **Mailis Reps** (pildil) ja tema lätlasest abikaasa Agris võivad peagi rõõmustada pere täienemise üle, sest juba juulis on oodata nende perre viendat last. «Jah, võib õne soovida küll!» kinnitas Mailis rõõmsalt oma lapseootust Naistelehele. Kas sünnib poiss või tüdruk, pole veel teada. «Kõik selgub lähinädalatel,» loodab poliitik, kellel praegu kasvavad kodus Richard (8), Elizabeth (6), Karl Robert (5) ja Henry Roger (2). **ÕHTULEHT**

NÄITLEJA NIKOLAI BENTSLER KIHCLUS

«Idee abielluda tuli ikka minu poolt. Otsustasin seda teha, kui ma mõistsin, et ei suuda ilma Nataljata elada,» räägib näitleja **Nikolai Bentsler** (pildil), kes kihlus oma kauaaegse elukaaslasega. «Kättemaksukontoris» Marionni kavalieri Aleksandrit kehasanud Nikolai palus kallima kätt Riias Vabaduse monumendi ees, vahendab Naisteleht. «Pulm ei tule suur, pigem keskmine. Kutsume ainult oma kõige lähedasemad inimesed.» Pulmad peetakse suvel. **ÕHTULEHT**

ARTUR SADOVSKI/POSTIMEES

Amsterdami kolinu

Kui kõik läheb hästi

«Hollandis ei suhtuta rasedusse kui haigusesse ning kõik naised, kes tunnevad ennast raseduse ajal hästi, sünnitavad kodus. Rasedust jälgib ämmaemand ja kui probleeme pole, siis günekoloogiga sa üldse ei kohtugi,» tunnistab seitsmendat kuud lapseootel Eesti sopranile Aile Asszonyi, et oli alguses Hollandis valitsevast süsteemist jahmunud. Nüüd ei tundu Amsterdavis elavale Asszonyile kodusünnitus aga enam hirmsana.

• **NATALY KOPPEL**
nataly.koppel@ohtuleht.ee

Hollandisse kolunud Eesti sopran Aile Asszonyi tunnistab, et raseduse alguses sai ta üsna korraliku šoki, kui tutvus lapseootuse ja sünnitamise tavadega Hollandis. «Esimese hooga lubasin Eestisse sünnitama sõita,» meenutab Asszonyi emotsiooni, kui sai teada Hollandi kodusünnituse kom-

Aile sõnul mõjutas tema otsust tuua laps ilmale kodustes oludes asjaolu, et Hollandis lubatakse värskeid emasid koju saata kellaaajast olenemata kaks tundi pärast sünnitust ning arstid ei jaga valuvaigisteid kergekäeliselt. «Eesti kultuuriruumis nii enesestmõistetavad valuvaigistid pole siinse haiglasünnituse juures sugugi soositud, neid soovitakse vaid äärmise vajaduse

Kui kõik läheb hästi

«Hollandis ei suhtuta rasedusse kui haigusesse ning kõik naised, kes tunnevad ennast raseduse ajal hästi, sünnitavad kodus. Rasedust jälgib ämmaemand ja kui probleeme pole, siis günekoloogiga sa üldse ei kohtugi,» tunnistab seitsmendat kuud lapseootel Eesti sopranile Aile Asszonyi, et oli alguses Hollandis valitsevast süsteemist jahmunud. Nüüd ei tundu Amsterdamis elavale Asszonyile kodusünnitus aga enam hirmsana.

● NATALY KOPPEL
nataly.koppel@ohtuleht.ee

Hollandisse kolinud Eesti sopran Aile Asszonyi tunnistab, et raseduse alguses sai ta üsna korraliku šoki, kui tutvus lapseootuse ja sünnitamise tavadega Hollandis. «Esimese hooga lubasin Eestisse sünnitama sõita,» meenutab Asszonyi emotsiooni, kui sai teada Hollandi kodusünnituse kombest. Nüüd on ta aga rahul: «Kui võrd ma elan Hollandis, siis tuleb mu laps ilmale siin ning kohalikke traditsioone järgides ja austades.»

Hollandis nimelt sünnitavad kõik naised, kes tunnevad ennast raseduse ajal hästi, kodus.

«Ema ja loote kontroll on sama tõhusalt korraldatud ja reglementeeritud, kui muudeski maa- des. Loomulikult ei oota keegi, et sa sünnitad põllu peal tulbilehtede vahel! Sinu isiklik ämmaemand on sinuga terve sünnituse jooksul ja ka pärast. Ilmselgelt ka partner. Kas või kogu pere, kui sa seda soovid. Tervisekindlus- tus valustab su aegsasti kõige kodusünnituse juures vajalikuga ning alati on võimalus oma meelt muuta ja haiglasse minna,» räägib Aile, kuidas Hollandis lastakse naisel endal otsustada, kas sünnitada kodus või haiglas.

Aile sõnul mõjutas tema otsust tuua laps ilmale kodus oludes asjaolu, et Hollandis lubatakse värsked emasid koju saata kellaajast olenemata kaks tundi pärast sünnitust ning arstid ei jaga valuvaigisteid kergekäeliselt. «Eesti kultuuriruumis nii enesestmõistetavad valuvaigistid pole sinse haiglasünnituse juures sugugi soositud, neid soovitatakse vaid äärmise vajaduse korral. Seega hoian pöidlaid ja varbaid, et kõik kulgeks rahulikult ja komplikatsioonideta,» loodab Aile, et sünnitus kulgeb loomulikult teel.

Iivelduse kiuste laulab

Lauljale meeldib Hollandi süsteemis ka see, et kaheksa kuni kümme päeva pärast sünnitust käib naise juures kodus öde-abistaja, kes jälgib ema ja lapse tervist ja abistab lapsehooldusel ning väiksemates kodutöödes. Iga päev kolm tundi. «Siinne süsteem on tulevasele emale väga toetav. Palju pakutakse ettevalmistavat materjali ja kursusi, mille eest osaliselt või täielikult tasub kindlus- tus. Vastandiks haiglakeskele ja meditsiinilist vahelesegamist pooldavale mõtlemisele, et iga kell võib midagi viltu minna, pooldan ma mõtet, et naised on

Uus sopran Aile Asszonyi: Kodusti, siis sünnitan kodus!

Leidis uue armastuse töö kaudu

«Ma olen oma eraelus teinud päris mitu korralikku hüpet ja piruetti. Meie teed nüüdseks juba minu endise abikaasa Raniga läksid juba paar aastat tagasi väga sõbralikes toonides lahku. Oleme jätkuvalt head sõbrad, suhtleme tihedalt ja oleme endiselt teineteisele toeks,» jäi laulja Aile Asszonyi oma ekskaasa, israellist pärit lavastaja Ran Arthur Brauniga, kellegä ta elas Itaalias, ka pärast lahkuminekut headesse suhetesse. «Tõmbasin oma elule Itaalias joo- ne alla ning elan nüüd Amsterdamis.» Ailele on Itaalia aeg lõppenud ja ta on lõplikult kolunud Amsterdamis ning plaanib seal lapse ilmale tuua.

Aile on ka varem Hollandis elanud. «Esimest korda tulin Madalmaade ooperistuudiosse end aastaks täiendama pärast Eesti Muusika- ja Teatriakadee-

mia magistrantuuri ja jäin siia peagu neljaks aastaks. Seekord tõi mind siia armastus. Minu elukaaslane Michiel Dijkema on samuti tegev ooperitandril. Ja eks me ka läbi töö kohtusime. Olime pikka aega head sõbrad, enne kui teineteist hoopis uues valguses nägime,» kohtas Aile oma uut armastust töö kaudu.

Kuna Aile praegune elukaaslane on hollandlane, siis esialgu jäädakse elama Hollandisse. «Saan seoses sellega tasutud ka oma nooruse uljuses tekitatud karmavõla. Ütlesin kunagi Hollandist Itaaliasse kolides, et ei kujutaks ette, et mu lapsed ühel päeval koolist tulles minuga hollandi keeles suhtlevad. Nüüdseks on mu fantaasia kõvasti arenenud!» naerab Aile.

sünnitamiseks loodud ja kuigi probleemideks tuleb olla valmis, tabub selle peale mõelda alles siis, kui nad tekivad.

Aile rasedus on kulgenud esimeste kuude iiveldusest hoolimata hästi. «Rasedus on olnud üsna sarnane sellega, nagu õpikutest lugeda võib! Koos esimese trimestri iivelduse ja teise trimestri energiavooga ning ilmselge kolmanda trimestri pesapunumise maaniaga,» ei kurda Aile millegi üle, kuid lisab, et tal on tulnud ette keerulisi olukordi. Näiteks on ta seoses tööga pidanud kaks tundi kontserdil orkestri ees istuma ja suurvormi soolosisid laulma, samal ajal kui jubedasti iiveldab. Omamoodi kogemus oli ka seitsmendal raseduskuul Wagneri rolle laulda,

kui põnn kõhus samal ajal «maksahaake ja gas».

Aile sõnul on tal raseduse lõpuni jäänud 7-8 nädalat. «Kuigi meil on üsna selge ettekujutus sellest, kes meile saabub, pole ultraheli protseduur siiski täpisteadus. Seetõttu järgin ka sel korral oma põhimõtet: oma silm on kuningas,» on Ailele küll öeldud, mis sugu võib tema laps olla, kuid ta ei ole sellele sada protsenti kindel. «Nimega on lugu üldjoontes selge. Minu Ungari poolses perekonnas on traditsioon, et igas põlvkonnas korduvad kindlad nimed. Minu põlvkonnas olen mina oma eesti-soome pärase eesnimega erand. Aga ma olen üsna kindel, et ma ise jätkan pere traditsiooni,» soovib Aile lapsele ungari pärast nime panna. Vaatamata

sellele, et Aile elab Hollandis ja tema elukaaslane on hollandlane, soovib ta oma tulevasele lapsele eesti keelt õpetada. «Tegelikult on mu suur soov, et suudaksin hoida kindlat joont ja oma jõnglasega läbi- valt eesti keeles suhelda.»

Aile on laste asjade peale juba mõelnud ja mõned neist ette soetanud. «Esimesteks nädalateks/kuudeks esmatarvilik on olemas. Beebid kasvavad ju et-tearvamatult ja enneolematu kiirusega. Ma leian, et tänapäeval pole tarvidust arutul hulgal asju koju kokku kuhjata. Kõike saab ju iga kell osta või tellida. Loomulikult ka kingitakse palju asju. Beebiriideid ei kanta ju ribadeks, nii et ka sõprade laste armsamaid hilbukesti on juba üksjagu kogunenud,» on tuttav Ailele oma laste asju kinkinud. «Pealegi pean väga lugu

omatehtud omanõulistest asjades, nii et lasen varrastel ja hegelinõelal käia ja õmblusmasinagi näeb üle aastate päevavalgust!» on Aile lasteriiete õmblemiseks aega ja soovi.

Ailele, kes on pika kasvu, oli suurim väljakutse parajalt kõrge vankri leidmine. «Ma ei tea, miks, aga siinmail on väga populaarsed kärud, kus beebid on peaaegu põlvkõrgusel. Igatahes tundus mõte kummardada iga lapse vääksu pärast rohujuure tasemele kuidagi kohatu. Pealegi mulle tundub, et autosummusse vahtimine beebide kopsudele kuigi hästi ei mõjub.»

Kodus käib remont

«Tõises plaanis on mul hetkel paus, kuigi jaanuarikuised Wagneri etendused tõestasid kujukalt, et suur kopsu- maht on laulmise juures ilmselgelt üle- tähtsustatud! Esimesed laulud laulan aga juba uue hooaja alguses. Nii et pikka puhkust ei tule!» ei plaani Aile tööst pikaks ajaks taanduda. «Eks laulja töö ise- loom on pisut teistsugune kui üheksast viieni töötavatel emadel. Meie töö on suures osas harjutamine kodus. Ja see on loomulik osa meie elus.» Ehkki Aile praegu tööd ei tee, on tal käed- jalad siiski tegemisi täis. «Käsil on mul suur väljakutse – uue kodu remont. Alustasime töödega eelmisel nädalal ning loodame kolme nädala pärast remondiga ühele poole saada. Nii et olen ülepeakaela sukeldunud brigadi- rivastutusrikkasse töösse ning minu vähene hollandi keele oskus täieneb jõudsalt tsiviileluku täiesti ebatarvilike ehituslaste terminitega,» naerab Aile.